

SWAROVSKI
OPTIK

Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2016

Komisja Faunistyczna

Niniejszy raport zawiera 460 obserwacji z roku sprawozdawczego oraz 26 z lat wcześniejszych (wyróżnione podaniem pełnego roku) – akceptowanych przez Komisję i tym samym uznawanych za stwierdzenia. Dotyczą one 120 gatunków i podgatunków. Około 19% zgłoszonych obserwacji nie uzyskało akceptacji (patrz aneks).

W roku 2016 do awifauny krajowej przybył jeden gatunek – kaniuk *Elanus caeruleus*.

Inne najrzadsze stwierdzone gatunki to: drugie stwierdzenia żurawia stepowego *Grus virgo*, brodźca żółtonogiego *Tringa flavipes* i kłaskawki syberyjskiej *Saxicola maurus*, trzecie stwierdzenia zaganiacza szczebiotliwego *Hippolais polyglotta*, tamaryszki *Acrocephalus melanopogon*, pokrzewki aksamitnej *Sylvia melanocephala*, białorzytki płowej *Oenanthe isabellina*, białorzytki pustynnej *Oenanthe deserti*, śnieżki *Montifringilla nivalis* i osetnika *Carduelis citrinella*, czwarte stwierdzenie mewy cienkodziobej *Chroicocephalus genei*, piąte świstuna amerykańskiego *Anas americana* i trzcinniczka kaspijskiego *Acrocephalus agricola* oraz siódme pelikana kędzierzawego *Pelecanus crispus* i modraczka *Tarsiger cyanurus*.

Zwracają uwagę liczne naloty odnotowane dla dwóch gatunków: płochacza syberyjskiego *Prunella montanella* (10 stwierdzeń) i świstunki żółtawej *Phylloscopus inornatus* (49).

Stosunkowo liczne pojawy dotyczyły: burzyka szarego *Ardenna grisea* (5), kormorana małego *Phalacrocorax pygmeus* (23), żwirowca stepowego *Glareola nordmanni* (5), raro-ga *Falco cherrug* (18) i trznadelka *Emberiza pusilla* (6). Warto zwrócić uwagę także na fakt odnotowania pojawów aż 8 taksonów rzadkich świstunek. Lista ptaków krajowych liczy obecnie 452 gatunki.

Stwierdzenia uszeregowano według regionów w kolejności alfabetycznej, a w obrębie województwa – chronologicznie. Kod liczbowy po nazwie gatunkowej w pierwszej części dotyczy okresu sprzed roku sprawozdawczego, a w drugiej – danych z tego roku; w obu przypadkach liczba stwierdzeń łamana przez liczbę osobników; symbol „n” wyraża liczby niestalone, skrót „ca” liczby przybliżone. Stanowiska gatunków zagrożonych utajniono.

W kodach liczbowych uwzględniono zmiany liczby stwierdzeń wynikające z rewizji generalnej, a także wynikające z reinterpretacji pojawów niektórych gatunków (Stawarczyk et al. 2017).

Kolejność gatunków jest według nowej systematyki (Stawarczyk 2014).

Komisja dziękuje za konsultacje w kilku trudnych przypadkach następującym ekspertom: Peter Adriaens, Chris Gibbins, Klaus Malling Olsen, Dick Forsman, Lars Svensson.

Wykaz stwierdzeń – *List of accepted records*

Kategorie A i C (pojawy naturalne – *natural occurrence*)

Birginiak *Polysticta stelleri* 100/235, 1/1
POMORSKIE: 28.01.16 – 1 ♀ lub imm. (foto), Piaski, pow. nowodworski (D. Światała i inni).

Markaczka amerykańska *Melanitta americana* 6/6, 2/2
ZACHODNIOPOMORSKIE: 28.03.16. – 1 ♂ ad. (foto), Wiśełka, pow. kamieński (M. Sobieraj);
07.04.16. – 1 ♂ ad. (foto), Pobierowo, pow. gryficki (Z. Kajzer).

Gęsiówka egipska *Alopochen aegyptiaca*
OPOLSKIE: 19.05.16. – 1 para z 2 pull. (foto), Januszkowice, pow. krapkowicki (W. Michalik, R. Świerad).
ŚLĄSKIE: 23.05.–20.06.16. – 1 para z 7 pull. (foto), Bieńkowice, pow. raciborski (S. Beuch, M. Rojek); 25.07.16. – 1 para z 6 pull. (foto), Ligota, pow. bielski (J. Gil).

Helmiatka *Netta rufina*
OPOLSKIE: 21.07.2014 – 1 ♀ z 10 pull. (foto), Bielice, pow. namysłowski (M. Stajszczyk, A. Andrzejczyk).
MAŁOPOLSKIE: 09.06.16. – 1 ♀ z 2 pull. (foto), Spytkowice, pow. wadowicki (P. Malczyk).
OPOLSKIE: 12.06. i 09.07.16. – 1 ♀ z 10 pull. (foto), Bielice, pow. namysłowski (J. Regner, M. Stajszczyk).
ŚLĄSKIE: 23. i 28.05.16. – 1 ♀ z 11 pull. (foto), 26.05.–21.07.16. – 5 ♀♀ z 36 pull. i 14 pull. (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (S. Beuch, M. Rojek, D. Wiehle); 03.–06.06.16. – 1 para z 7 pull. (foto), 03.07.–06.08.16. – 1 ♀ z 5 pull. (foto, wideo), Dębowiec, pow. cieszyński (I. i R. Danieleccy, K. Liersz-Żelasko).
WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 18.06.16. – 1 ♀ z 5 pull. (foto), jez. Kirsajty, pow. węgorzewski (D. Cząstkiewicz, A. Sereda-Cząstkiewicz).

Czerniczka *Aythya collaris* 7/7, 1/1
ZACHODNIOPOMORSKIE: 11.–21.04.16. – 1 ♂ ad. (fot. 1), Kołobrzeg Podczele, pow. kołobrzegi (R. Rudzionek i inni, www.clanga.com).

Świstun amerykański *Anas americana* 4/4, 1/1
WIELKOPOLSKIE: 03.–07.04.16. – 1 ♂ (foto), Antoniny, pow. chodzieski (W. Plata, M. Lewandowski, www.clanga.com).

Fot. 1. Czerniczka *Aythya collaris*, Kołobrzeg, kwiecień 2016 (fot. M. Kowalewski) – *Ring-necked Duck*, Kołobrzeg, April 2016

Fot. 2. Żuraw stepowy *Grus virgo*, Braclaw, sierpień 2016 (fot. P. Malczyk) – *Demoiselle Crane*, Braclaw, August 2016

Fot. 3. Sieweczka pustynna *Charadrius leschenaultii*, Mikoszewo, maj 2016 (fot. M. Sołowiej) – Greater Sand Plover, Mikoszewo, May 2016

Fot. 4. Czajka towarzyska *Vanellus gregarius*, Pietrowice Wielkie, wrzesień 2016 (fot. M. Nagler) – Sociable Lapwing, Pietrowice Wielkie, September 2016

Mandarynka *Aix galericulata*

MAZOWIECKIE: 04.–08.16. – 38–43 ♀♀ z łącznie 253 pull. (foto), Warszawa (D. Sikora, Ł. Wardecki i inni).

OPOLSKIE: 24.–31.05.16. – 1 ♀ z 10 pull. (foto), Brzeg (pow.) (M. Stajszczyk, M. Wesołowski).

Żuraw stepowy *Grus virgo*

1/1, 1/1

DOLNOŚLĄSKIE: 12.–15.08.16. – 1 imm. (2. r. kal.; fot. 2), Czatkowice, Grabownica i Braclaw, pow. milicki (S. Mikołajczak, www.clanga.com).

✧ Pierwsze współczesne stwierdzenie tego gatunku.

Drop *Otis tarda*

MAŁOPOLSKIE: 01.01.16. – 1 imm. (foto), Grodkowice, pow. wielicki (M. Baran i inni).

Kulon *Burhinus oedicnemus*

MAZOWIECKIE: 16.05.2011 – 1 os., Brzuzo, pow. makowski (R. Kozik).

OPOLSKIE: 05.05.16. – 1 os. (foto), Pawłowiczki, pow. kędzierzyńsko-kozielski (S. Mroczko, H. Sztwiertnia, T. Maszkało).

Szczudłak *Himantopus himantopus*

MAŁOPOLSKIE: 29.06.–17.07.16. – 1 para z 3 pull. (foto), Przyręb, pow. oświęcimski (P. Malczyk i inni).

WIELKOPOLSKIE: 15.05.–16.07.16. – 1 para z 1 pull. (foto), Sulejewo, pow. śremski (M. Janowski i inni); 21.05.–10.07.16. – 1 para z 2 pull. (foto), Gańsiorów, pow. kolski (M. Nejman).

Szablodziób *Recurvirostra avosetta*

MAZOWIECKIE: 17.05.–12.06.16. – 1 para z gniazdem (foto), Leszno, pow. warszawski zachodni (A. Olszewski, W. Wojdyłak, S. Matuszewski).

Sieweczka pustynna *Charadrius leschenaultii*

6/6, 2/2

POMORSKIE: 30.–31.05.16. – 1 ♂ (foto), ujście Wisły, Mikoszewo, pow. nowodworski (M. i J. Komorowscy, www.clanga.com; fot. 3); 05.–15.07.16. – 1 ♂ imm. (2. r. kal.; foto), ujście Wisły, Świbno, pow. gdański (D. Świwała i inni, www.clanga.com).

Czajka towarzyska *Vanellus gregarius*

37/39, 2/2

DOLNOŚLĄSKIE: 26.09.–02.10.16. – 1 juv. (foto), Radziądz, pow. trzebnicki (A. Kuźnia).

ŚLĄSKIE: 13.–14.09.16. – 1 juv. (fot. 4), Pietrowice Wielkie, pow. raciborski (M. Nagler, www.clanga.com).

Biegus morski *Calidris maritima*

ca 194/ca 246, 11/13

POMORSKIE: 12.01.2012 – 1 ad. (foto), Chłapowo, pow. pucki (M. Kulling); 14.12.2015–17.01.16. – 1 ad. (foto), Hel, pow. pucki (www.clanga.com).

POMORSKIE: 18.–30.01.16. – 1–3 os. w tym 2 ad. (foto), Hel, pow. pucki (A. Kośmicki, M. Koss i inni, www.clanga.com); 04.10.16. – 1 os. (foto), Kuźnica, pow. pucki (A. Ostoja-Lniski, M. Ostoja-Lniski); 05.10.16. – 1 os. (foto), Rewa, pow. pucki (W. Póltorak); 23.10.16. – 1 os. (foto), Jastarnia, pow. pucki (B. Kotlarz); 03.11.16. – 1 ad. (foto), Ustka, pow. słupski (www.clanga.com).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 17.01.16. – 2 os. (foto), Wicie, pow. sławieński (D. i M. Boroń); 18.09.–03.10.16. – 1 juv. (foto), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer, M. Sołowiej, M. Sobieraj); 07.–09.10.16. – 2 imm. (foto), 06.11.16. – 1 imm. (foto), Mrzeżyno, pow. gryficki (P. Zientek); 02.11.16. – 1 os. (foto), Niechorze, pow. gryficki (M. Sołowiej, Z. Kajzer, P. Zientek).

Biegus arktyczny *Calidris melanotos* 104/114, 3/3

DOLNOŚLĄSKIE: 29.04.16. – 1 ad. (foto), Zb. Mietkowski, pow. wrocławski (G. Orłowski, W. Lenkiewicz).

ŚLĄSKIE: 26.–27.05.16. – 1 ad. (foto), Okołowice, pow. częstochowski (G. Kaczorowski, www.clanga.com).

WIELKOPOLSKIE: 16.–17.08.16. – 1 ad. (foto, wideo), Naclaw, pow. kościański (B. Nowak, W. Michalak, G. Lorek).

Terekia *Xenus cinereus* 108/115, 3/3

POMORSKIE: 14.08.16. – 1 os. (foto), Boręty, pow. malborski (D. Częstkwicz i inni);

22.08.16. – 1 juv. schwytany (foto), ujście Wisły, Świbno, pow. gdański (S. Kaszak i inni); 26.09.–03.10.16. – 1 ad. (foto), Jastarnia, pow. pucki (A. Sikora i inni).

Brodzic żółtonogi *Tringa flavipes* 1/1, 1/1

LUBELSKIE: 12.–27.11.16. – 1 imm. (fot. 5), Kock, pow. lubartowski (J. Staworko-Petka, K. Petka, www.clanga.com).

✧ Drugie stwierdzenie w kraju.

Łęczak *Tringa glareola*

DOLNOŚLĄSKIE: 08.07.2014 – 1 ad. i 1 pull., Wrocław Świniały (M. Majcher).

Płatkonóg płaskodzioby *Phalaropus fulicarius* 100/104, 4/5

POMORSKIE: 17.10.16. – 2 imm. (foto), Gdańsk Górki Wschodnie (A. Kośmicki); 21.11.16.

– 1 os. (foto), ujście Wisły, Mikoszewo, pow. nowodworski (T. Kozakiewicz); 8.11.16.

– 1 os. (foto), Gdańsk Stogi (M. Zimiński).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 27.12.16. – 1 os. (foto), Niechorze, pow. gryficki (Z. Kajzer).

Żwirowiec stepowy *Glareola nordmanni* 27/36, 5/5

DOLNOŚLĄSKIE: 09.–11.09.16. – 1 imm. (1. r. kal.; foto, wideo), Zb. Mietkowski, pow. wrocławski (G. Orłowski i inni).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 09.–10.10.16. – 1 imm. (2. r. kal.; foto), Ślesin, pow. nakielski (D. Kilon, www.clanga.com).

LUBELSKIE: 18.08.–06.09.16. – 1 imm. (1. r. kal.; foto), Stoczek, pow. radzyński (J. Staworko-

Petka, K. Petka i inni); 20.08.16. – 1 juv. (foto), Wierzbica, pow. tomaszowski (P. Stachyra); 23.08.16. – 1 os. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (P. Stachyra, K. Stachyra).

WIELKOPOLSKIE: 24.–30.10.16. – 1 imm. (2. r. kal.; foto), Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Konopka, K. Piotrkowska i inni).

✧ Obserwacje ze Ślesina i Smogulca dotyczą tego samego osobnika.

Wydrzyk tęposterny *Stercorarius pomarinus* ca 222/ca 640, 26/50

DOLNOŚLĄSKIE: 13.10.16. – 1 ad. (foto), Zb. Mietkowski, pow. wrocławski (G. Orłowski, J. Słowikowski).

Fot. 5. Brodziec żółtonogi *Tringa flavipes*, Kock, listopad 2016 (fot. S. Turowski) – Lesser Yellowlegs, Kock, November 2016

- LUBELSKIE: 23.10.16. – 1 juv. (foto), Łabunie, pow. zamojski (W. Michalczyk).
- MAŁOPOLSKIE: 22.–23.10.16. – 1 juv. (foto), Zb. Dobczycki, pow. myślenicki (M. Baran i inni).
- MAZOWIECKIE: 22. i 28.10.16. – 1 juv. (foto), Arciechów, pow. wołomiński (E. Szczepankiewicz).
- OPOLSKIE: 20.10.16. – 1 ad. (foto, wideo), Zb. Turawski, pow. opolski (J. Stasiak, T. Tańczuk, M. Zawadzki); 22.10.–03.11.16. – 1 ad. (foto), Zb. Otmuchowski, pow. nyski (T. Tańczuk i inni, www.clanga.com); 25.10.–03.11.16. – 1 juv. (foto), tamże (J. Słowikowski, K. Żarkowski, www.clanga.com).
- PODLASKIE: 11.10.16. – 1 ad. (foto), Suraż, pow. białostocki (A. Aleksiejczuk).
- POLSKA WYŁĄCZNA STREFA EKONOMICZNA: 23.04.16. – 1 ad. (foto), 55°04.940 N; 17°13.020 E (M. Barcz, A. Janczyszyn); 09.05.16. – 1 ad. (foto), 55°02.795 N; 17°01.985 E (M. Barcz, S. Bzoma, M. Sołowiej).
- POMORSKIE: 30.09.16. – 1 imm. (foto), Piaski, pow. nowodworski (S. Niziński, M. Skakuj, S. Karpicki); 29.10.16. – 3 ad. i 3 juv. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (D. Świtłała, M. i I. Długosz); 29.10.16. – 3 juv., Kąty Rybackie, pow. nowodworski (M. i K. Skakuj, R. Kapowicz); 29.10.16. – 2 ad. i 6 juv. (foto), Jantar, pow. nowodworski (A. Niemczyk); 29.10.16. – 2 subad. i 5 juv. (foto), Gdańsk Wyspa Sobieszewska (M. Zimiński); 30.10.16. – 3 juv. i 1 os. (foto), Gdańsk Górki Zachodnie (M. Ściborski); 26.11.16. – 1 juv./imm. (foto, wideo), Hel, pow. pucki (M. Koss); 28.11.16. – 1 juv. (foto), Sopot (pow.) (W. Półtorak).
- WIELKOPOLSKIE: 19.10.16. – 1 ad. (foto), Objezierze, pow. obornicki (B. Klabisz, J. Wyrwał).
- ZACHODNIOPOMORSKIE: 27.09.16. – 1 juv. (foto), 29.10.16. – 1 juv./imm (foto), 06.11.16. – 2 juv. (foto), Dąbkowice, pow. sławieński (M. Urbański, M. Polakowski); 29.10.16. – 1

juv. (foto), Mielno, pow. koszaliński (S. Niziński); 02.11.16. – 1 juv. (foto), Kołobrzeg (pow.) (R. Rudzionek); 03.11.16. – 1 juv. (foto), Międzywodzie, pow. kamieński (S. Guentzel); 27.11.16. – 1 juv. (foto), Niechorze, pow. gryficki (P. Zientek, M. Sołowiej, Z. Kajzer).

Wydrzyk długosterny *Stercorarius longicaudus*

116/144, 8/9

OPOLSKIE: 14.–20.08.16. – 1 juv. (foto), Zb. Paczkowski, pow. nyski (M. Domagała); 31.08. i 03.09.16. – 2 juv. (foto), Zb. Otmuchowski, pow. nyski (P. Kołodziejczyk i inni).
POMORSKIE: 09.08.16. – 1 ad. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (A. Szuksztul i inni); 30.08.16. – 1 os. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn); 30.08.16. – 1 juv. (foto), Jantar, pow. nowodworski (A. Niemczyk); 30.08.16. – 1 juv. (foto), Gdańsk Wyspa Sobieszewska (M. Zimiński).
ZACHODNIOPOMORSKIE: 30.08.16. – 1 juv. (foto), Kołobrzeg (pow.) (R. Rudzionek); 09.09.16. – 1 juv. (foto), Rewal/Niechorze, pow. gryficki (J. Szarek, E. Tomica).

Wydrzyk wielki *Stercorarius skua*

40/40, 2/2

DOLNOŚLĄSKIE: 12.–13.11.16. – 1 juv. (foto), Zb. Mietkowski, pow. wrocławski (J. Słowkowski, T. Zarzycki, G. Orłowski i inni).
POLSKA WYŁĄCZNA STREFA EKONOMICZNA: 05.04.16. – 1 os. (foto), ok. 30 mil morskich na N od Łeby (S. Kaszak, P. Zientek).

Mewa obroźna *Xema sabini*

28/35, 2/2

POMORSKIE: 08.10.16. – 1 ad. (foto), Hel, pow. pucki (P. Malczyk, W. Janecki); 03.–07.11.16. – 1 imm. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (A. Janczyszyn i inni, www.clanga.com).

Mewa cienkodzioba *Chroicocephalus genei*

3/3, 1/1

ŚLĄSKIE: 24.05.16. – 1 ad. (fot. 6), Zb. Przeczycki, pow. będziński (J. Betleja).

Fot. 6. Mewa cienkodzioba *Chroicocephalus genei*, Zb. Przeczycki, maj 2016 (fot. R. Gwóźdź) – *Slender-billed Gull, Przeczycki Reservoir, May 2016*

Orlica *Larus ichthyaetus*

131/132, 14/14

DOLNOŚLĄSKIE: 07.09.16. – 1 juv./imm. (foto), Zb. Mietkowski, pow. wrocławski (G. Orłowski).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 08.–18.08. i 14.10.16. – 1 ad. (foto), Jez. Pakoskie, pow. inowrocławski (B. Rudzionek i inni, www.clanga.com); 13.08.16. – 1 juv. (foto), Solec Kujawski, pow. bydgoski (M. Blank).

LUBELSKIE: 11.08.16. – 1 juv. (foto), Wólka Gołębska, pow. puławski (www.clanga.com); 22.08.16. – 1 juv. (foto), Stoczek, pow. radzyński (S. Sosnowski i inni); 28.–29.08.16. – 1 imm. (1. zima; foto), Wincentów, pow. krasnostawski (S. Śliwiński, M. Gałań); 17.09.–06.10.16. – 1 imm. (1. zima; foto), Łaszczówka, pow. tomaszowski (R. Cymbała i inni); 02.10.16. – 1 imm. (1. zima; foto), Jedlanka, pow. lubartowski (S. Śliwiński, A. Brodowska); 08.10. i 08.11.16. – 1 imm. (1. zima; foto), Siemień, pow. parczewski (www.clanga.com); 12.11.16. – 1 imm. (1. zima; foto), Kock, pow. lubartowski (J. i K. Petka).

MAŁOPOLSKIE: 09.08.–01.09.16. – 1 juv./imm. (foto), Libiąż, pow. chrzanowski (P. Malczyk i inni).

MAZOWIECKIE: 10.08.–04.09.16. – 1 juv./imm. (foto), Arciechów, pow. wołomiński (E. Szczepankiewicz).

WIELKOPOLSKIE: 05.09.16. – 1 juv. (foto), zb. Jutrosin, pow. rawicki (A. Kuźnia).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 03. i 18.09.16. – 1 juv./imm. (foto), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer, S. Guentzel).

Mewa delawarska *Larus delawarensis*

10/10, 0/0

MAZOWIECKIE: 06. i 23.01.16. – 1 ad. (foto), Pruszków (pow.) (K. Mortka i inni); 14.–22.01.16. – tenże (foto), Warszawa (P. Kobyłecki, H. Stelmach, R. Stelmach).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 05.–23.03.16, 06. i 21.07.16, 21.09.16, 09.–26.11.16. – 1 ad. (foto), Elk (pow.) (www.clanga.com); 29.10.16. – 1 ad. (foto), Ostróda (pow.) (K. Janowski, A. Włodarczak-Komosińska).

✧ Obserwacje z Elku, Pruszkowa i Warszawy dotyczą osobnika widywanego w tych samych miejscach od listopada 2014 (Komisja Faunistyczna 2015, 2016), natomiast obserwacja z Ostródy dotyczy ptaka zaobrózdkowanego w roku 2005 w Szczecinie (KF 2006).

Mewa żółtonoga *Larus fuscus*

LUBELSKIE: 01.04.–13.06.2014 – 1 ♀ ad. z gniazdem (foto), Zastów Karczmiski, pow. opolski (Ł. Bednarz).

Mewa romańska *Larus michahellis*

MAZOWIECKIE: 02.07.16. – 1 ♀ ad. z 3 pull. (lęg mieszany z ♂ *L. cachinnans*; foto), Stare Gniewniewice, pow. nowodworski (M. Faber).

Mewa błada *Larus hyperboreus*

MAZOWIECKIE: 10.01.–22.03.2015 – 1 imm. (1. zima, foto), Pruszków (pow.) (K. Mortka i inni); 22.03.2015 – 1 imm. (1. zima; foto), Arciechów, pow. wołomiński (E. Szczepankiewicz).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 13.11.16. – 1 juv. (foto), Włocławek (pow.) (M. Piotrowski); 17.12.16. – 1 juv./imm. (foto), Jez. Pakoskie, pow. inowrocławski (B. Rudzionek).

MAŁOPOLSKIE: 10.01.16. – 1 imm. (1. zima; foto), Kraków (D. Wiehle, P. Sobas).

ŚLĄSKIE: 19.01.16. – 1 imm. (1. zima; foto), Gliwice (pow.) (G. Gaudnik, J. Betleja, J. Banaś).

Rybitwa czubata *Sterna sandvicensis*

POMORSKIE: 2015 – 500 par (gn. pewne), ujście Wisły, pow. nowodworski (S. Bzoma).

POMORSKIE: 16.05.–30.07.16. – 770 par (gn. pewne), ujście Wisły, pow. nowodworski (S. Bzoma, A. Kośmicki).

Rybitwa popielata *Sterna paradisaea*

DOLNOŚLĄSKIE: 05.09.16. – 1 juv., Zb. Mietkowski, pow. wrocławski (P. Kołodziejczyk);

18.09.16. – 2 juv. (foto, wideo), Radziądz, pow. trzebnicki (A. Kuźnia).

MAŁOPOLSKIE: 24.09.16. – 2 juv. (foto), Poręba Wielka, pow. oświęcimski (M. Łodziński).

OPOLSKIE: 03.11.16. – 1 juv. (foto), Zb. Otmuchowski, pow. nyski (K. Ostrowski).

Lodowiec *Gavia immer*

63/63, 6/6

DOLNOŚLĄSKIE: 20.11.–05.12.16. – 1 juv. (foto), Stawno, pow. milicki (A. Gruszczynski i inni, www.clanga.com).

PODLASKIE: 16.–17.11.16. – 1 ad. (foto), zb. Siemianówka (www.clanga.com).

POMORSKIE: 08.10.16. – 1 ad. (foto), Hel, pow. pucki (M. Domagała, M. Zawadzki, T. Tańczuk); 31.10.16. – 1 os. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (D. Światała i inni).

ŚLĄSKIE: 04.–11.12.16. – 1 juv. (foto), Zb. Goczałkowicki (www.clanga.com).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 02.05.16. – 1 ad. (foto), Pobierowo, pow. gryficki (Z. Kajzer).

Nur białodzioby *Gavia adamsii*

32/32, 1/1

LUBELSKIE: 01.–29.11.2014 – 1 juv. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (M. Gałań i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 21.10.16. – 1 ad. (foto), Darłowo – 11 mil morskich na N (M. Barcz, P. Zientek).

✧ Stwierdzenie ze zb. Nielisz z roku 2014 zawiera uzupełniony okres pobytu ptaka.

Burzyk szary *Ardenna grisea*

9/9, 5/5

POMORSKIE: 29.10.16. – 2 os. (foto), Jantar, pow. nowodworski (A. Niemczyk); 29.10.16. – 3 os., Kąty Rybackie, pow. nowodworski (R. Kapowicz, M. i K. Skakuj); 29.10.16. – 1 os. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (D. Światała, M. i I. Długosz); 29.10.16. – 1 os. (foto), Piaski, pow. nowodworski (D. Kilon i inni); 30.10.16. – 1 os. (foto), Jantar, pow. nowodworski (A. Sikora); 30.10.16. – tenże (foto), Stegna, pow. nowodworski (M. Kujawa, P. Baszanowski); 30.10.16. – 1 os. (foto), Gdańsk Górki Zachodnie (M. Ściborski); 30.10.16. – 1 os., Hel, pow. pucki (Ł. Bednarz i inni); 03.11.16. – 1 os. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (A. Janczyszyn i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 02.11.16. – 1 os., Mielno, pow. koszaliński (S. Niziński); 02.11.16. – tenże (fot. 7), Niechorze, pow. gryficki (P. Zientek, Z. Kajzer, M. Sołowiej); 27.11.16. – 1 os. (wideo), Niechorze, pow. gryficki (M. Sołowiej, Z. Kajzer, P. Zientek); 27.11.16. – tenże (wideo), Kołobrzeg (pow.) (R. Rudzinek).

✧ Mimo mnogości dat obserwacji, na podstawie chronologii dat, godzin oraz miejsc obserwacji, a także wyglądu poszczególnych osobników, Komisja przyjęła, że w dniach 29.10.–03.11.2016 w Zatoce Gdańskiej przebywały co najmniej 3 różne przemieszczające się osobniki burzyka szarego.

Fot. 7. Burzyk szary *Ardenna grisea*, Niechorze, listopad 2016 (fot. Z. Kajzer) – *Sooty Shearwater*, Niechorze, November 2016

Burzyk *Ardenna/Puffinus* sp.

ZACHODNIOPOMORSKIE: 01.12.2015 – 1 os. (foto, wideo), Niechorze, pow. gryficki (M. Sotowiej).

Głuptak *Morus bassanus*

26/29, 3/3

POMORSKIE: 03.11.16. – 1 ad. (foto), Hel, pow. pucki (A. Sikora, W. Półtorak).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 19.02.16. – 1 imm. (3. r. kal.; foto), Międzyzdroje – ok. 6 km na N, pow. kamieński (M. Jasiński); 28.10.16. – 1 ad. (foto, wideo), Kołobrzeg Podczele, pow. kołobrzeski (R. Rudzionek).

Kormoran mały *Phalacrocorax pygmeus*

133/301, 23/58

DOLNOŚLĄSKIE: 13. i 18.04.16. – 1 ad. (foto, wideo), Bieniowice, pow. legnicki (P. Kołodziejczyk, M. Kapelski); 24.04.–31.05.16. – 1 ad. (foto), Nowy Dwór, pow. oławski (M. Stajszczyk, A. Borla); 18.05.16. – 1 os. (foto), Zb. Dolnobrzegi, pow. wołowski (T. Zarzycki, P. Kołodziejczyk).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 19.08.–30.12.16. – 6–13 os. (foto), Bydgoszcz (M. Blank i inni, www.clanga.com).

LUBELSKIE: 03.08.16. – 1 juv. (foto), Zastów Karczmiski, pow. opolski (S. Ligeża, M. Traciłowska); 15.08.16. – 2 juv. (foto), Janowice, pow. puławski (S. Ligeża, M. Traciłowska); 01.–05.09.16. – 1 os. (foto), Topornica, pow. zamojski (P. Stachyra i inni).

MAŁOPOLSKIE: 27.02.–04.04.16. – 4 os. (w tym 3 imm.; foto), Spytkowice, pow. wadowicki (K. Czajowski, W. Król, M. Ciołczyk); 07.05.16. – 1 os. (foto), Malec, pow. oświęcimski (www.clanga.com); 15.10.16. – 4 os. (foto), Spytkowice, pow. wadowicki (W. Król, A. Pępkowska-Król); 19.12.16. – 2 os. (foto, wideo), Zb. Czchowski, pow. brzeski (S. Mazgaj).

MAZOWIECKIE: 12.08.16. – 8 os. (foto), Ruda, pow. miński (www.ornitho.pl).

OPOLSKIE: 30.06.–01.07.16. – 1 ad. (foto), Opole (Ł. Berlik i inni); 10.07.–01.09.16 – 1 os., 02.–22.09.16. – 2 os., 23.09.–11.10.16. – 3–4 os. (foto), Zb. Turawski, pow. opolski (J. Stasiak i inni); 10.12.16. – 2 juv. (foto, wideo), Zb. Paczkowski, pow. nyski

(M. Domagała); 30.12.16. – 3 os. (foto), Zb. Otmuchowski, pow. nyski (M. Zawadzki, T. i A. Tańczuk).

PODKARPACIE: 09.08.16. – 2 os. (foto), Buda Stalowska, pow. tarnobrzeski (D. Sikora).

ŚLĄSKIE: 11. i 13.08.16. – 1 juv. (foto), Ochaby Małe, pow. cieszyński (J. Gil); 19.08.16. – 1 juv. (foto, wideo), Dębowiec, pow. cieszyński (K. Liersz-Żelasko); 24.08.16. – 2 os. (wideo), Wielikąt, pow. wodzisławski (R. Kruszyk); 16.09.16. – 1 os. (foto), Baranowice, pow. cieszyński (K. Liersz-Żelasko); 25.09.16. – 1 juv. (foto), Goczałkowice Zdrój, pow. pszczyński (I. Oleksik, M. Strzoda).

WIELKOPOLSKIE: 10.11.–10.12.16. – 1 os. (foto), Jez. Gosławskie, pow. koniński (S. Mielczarek).

✧ Większą liczbę stwierdzeń odnotowano tylko w roku 2009 (Komisja Faunistyczna 2010). Po kilku ubogich latach kormorany małe znowu odwiedzają nasz kraj regularnie i to przez cały rok z okresem zimowym włącznie.

Pelikan różowy *Pelecanus onocrotalus*

73/ca 103, 1/1

DOLNOŚLĄSKIE: 22.05.16. – 1 ad., Wrocław (Z. Marciniak, J. Zając).

Pelikan kędzierzawy *Pelecanus crispus*

6/6, 1/1

LUBUSKIE: 10.–11.04.16. – 1 ad. (fot. 8), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (M. Leszczyński, www.clanga.com).

WIELKOPOLSKIE: 06.04.16. – 1 ad. (foto), Stawy Przygodzickie, pow. ostrowski (R. Kaczmarek, T. Wojciechowski); 08.04.16. – tenże (foto), Objezierze i Żukowo, pow. obornicki (B. Klabisz, J. Wyrwał).

✧ Wszystkie obserwacje dotyczą tego samego przemieszczającego się osobnika.

Czapla modronosa *Ardeola ralloides*

78/83, 2/2

MAŁOPOLSKIE: 16.06.16. – 1 ad. (foto), Stary Sącz, pow. nowosądecki (www.clanga.com).

PODLASKIE: 24.06.16. – 1 ad. (foto), Goniądz, pow. moniecki (www.clanga.com).

Czapla złotawa *Bubulcus ibis*

18/18, 1/1

ŚLĄSKIE: 03.05.16. – 1 ad., Góra, pow. pszczyński (S. Tatoń).

Czapla biała *Ardea alba*

PODLASKIE: 30.04.2014 – 183 gniazda w 5 koloniach, Biebrzański PN (A. Zbyryt).

LUBELSKIE: 23.03.–18.07.16. – 5–7 par (gn. prawdopodobne; foto), Łaszczów, pow. tomaszowski (J. Michalczyk, R. Cymbała).

ŁÓDZKIE: 19.05.–15.07.16. – 20 par (gn. pewne), zb. Jeziorsko (T. Janiszewski i inni).

PODLASKIE: 13. i 27.05.16. – 174 pary z gniazdami (foto), jez. Gaładuś, pow. sejneński (A. Zbyryt i inni); 23.05. i 09.06.16. – 14 par z gniazdami (foto), Łoje-Awissa, pow. grajewski (Ł. Krajewski, K. Henel).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 08. i 19.05.16. – 42 pary (gn. pewne; foto), Sątopy-Samulewo, pow. bartoszycki (S. Menderski i inni); 19.05.16. – 18 par z gniazdami (foto), Kruklin, pow. giżycki (A. Zbyryt, G. Kułakowska).

✧ Dane z roku 2014 są oparte na analizie zdjęć satelitarnych, które ukazują rozmieszczenie na Bagnach Biebrzańskich aż pięciu kolonii liczących łącznie 183 gniazda, a nie jednej, jak podano w raporcie nr 31 (Komisja Faunistyczna 2015).

Fot. 8. Pelikan kędzierzawy *Pelecanus crispus*, PN Ujście Warty, kwiecień 2016 (fot. Z. Kajzer) – *Dalmatian Pelican, Warta Mouth National Park, April 2016*

Fot. 9. Kaniuk *Elanus caeruleus*, Rewa 2016, maj 2016 (fot. P. Czarnul) – *Black-winged Kite, Rewa, May 2016*

Warzęcha *Platalea leucorodia*

ca 178/ca 313, 8/8

DOLNOŚLĄSKIE: 10.–12.08.16. – 1 ad. (foto), Zb. Mietkowski, pow. wrocławski (G. Orłowski i inni).

LUBUSKIE: 27.–28.05.16. – 1 ad. (foto), PN Ujście Warty, pow. gorzowski (T. Bocian, K. Wypychowski).

MAŁOPOLSKIE: 01.06.–11.09.16. – 1 imm. (foto), Zaborze, pow. oświęcimski (S. Gacek, A. Jędrzejko, J. Betleja, www.clanga.com); 21.07.16. – 1 ad. (foto), Nazieleńce, pow. oświęcimski (J. Betleja); 09. i 22.10.16. – 1 juv. (foto), Spytkowice, pow. wadowicki (M. Ciołczyk, S. Czyżewski, J. Niemiec); 15.10.16. – 1 os. (foto), Przeręb, pow. oświęcimski (W. Król, A. Pępkowska-Król).

ŚLĄSKIE: 23.05.16. – 1 os. (foto), Zb. Goczałkowicki (M. Janosz, M. Cyran); 21.–30.07.16. – 1 ad. (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (D. Wiehle, J. Betleja, www.clanga.com).

Ibis kasztanowaty *Plegadis falcinellus*

ca 69/ca 83, 1/1

PODLASKIE: 18.05.16. – 1 ad. (foto), Osowiec, pow. moniecki (www.clanga.com).

Kaniuk *Elanus caeruleus*

0/0, 1/1

POMORSKIE: 08.05.16. – 1 os. (2. r. kal.; fot. 9), Rewa, pow. pucki (P. Czarnul).

✧ Pierwsze udokumentowane stwierdzenie w kraju.

Gadożer *Circaetus gallicus*

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 06.05.2014 – 1 os., Umianowice, pow. pińczowski (W. Bielański, W. Sołarz).

LUBELSKIE: 11.06.–20.08.16. – 1 para (gn. prawdopodobne; foto), Krowie Bagno, pow. włodawski (S. Śliwiński i inni).

LUBUSKIE: 14.06.16. – 1 os. (foto), Drezdenko, pow. strzelecko-drezdenecki (M. Barcz).

MAZOWIECKIE: 05.05.16. – 1 imm. (3. r. kal.; foto), Warszawa Rembertów (P, Z. i F. Kobyłecy).

PODLASKIE: 25.05.16. – 1 os., Osowiec, pow. moniecki (P. Rasmussen, M. Polakowski); 31.07.16. – 1 os. (foto), Juszkowy Gród, pow. białostocki (Z. Pestka i inni); 15.08.16. – 1 imm. (2. r. kal.; foto), Wojszki, pow. białostocki (A. i A. Rogoza, A. Snop).

Sęp płowy *Gyps fulvus*

60/92, 3/3

MAŁOPOLSKIE: 17.–18.06.16. – 1 imm. (foto), Siemiechów, pow. tarnowski (www.clanga.com).

MAZOWIECKIE: 05.06.16. – 1 imm. (foto), Brzuza, pow. węgrowski (M. Rzępała).

PODKARPACKIE: 21.08.16. – 1 juv. (foto), Kremarna, pow. jasielski (S. Springer, D. Stasiowski, M. Pichura).

Orlik grubodzioby *Clanga clanga*

KUJAWSKO-POMORSKIE: 14.05.16. – 1 imm. (foto), Jez. Rakutowskie, pow. włocławski (P. Goliasz, W. Durniat).

LUBELSKIE: 04.–07.16. – 1 ♀ ad. z gniazdem (lęg mieszany z ♂ *C. pomarina*; foto), pow. hrubieszowski (S. Aftyka, J. Wójciak); 05.–09.16. – 1 ♀ ad. z gniazdem (lęg mieszany z ♂ *C. pomarina*; foto), pow. chełmski (S. Aftyka i inni).MAZOWIECKIE: 18.04.16. – 1 imm. (foto), Kampinoski PN, pow. nowodworski (D. i J. Gawrońscy); 2016 – 1 ♀ ad. z gniazdem (lęg mieszany z ♂ *C. pomarina*; foto), pow. nowodworski (A. Olszewski, J. Matusiak).

Orzeł cesarski *Aquila heliaca*

52/55, 6/6

DOLNOŚLĄSKIE: 27.08.16. – 1 imm. (3. r. kal.; foto), Marcinkowice, pow. wrocławski (K. Ostrowski).

LUBELSKIE: 24.06.16. – 1 imm. (3. r. kal.; foto), Brzozowiec, pow. chełmski (S. Aftyka, P. Szweczyk, K. Antoń); 11. i 16.09.16. – 1 imm. (2. r. kal.; foto), Wielącza Poduchowna i Zawada, pow. zamojski (M. Gałan, M. Grabek).

OPOLSKIE: 28.03.16. – 1 imm., Pieczyska, pow. namysłowski (A. Czubat).

PODKARPACKIE–MAZOWIECKIE–POMORSKIE–WARMIŃSKO–MAZURSKIE–PODLASKIE–LUBELSKIE: 29.05.–05.06.16. – 1 juv. (2. r. kal., „Ůrbř”) z nadajnikiem satelitarnym (mapa), (www.satellitetracking.eu, odczyt Z. Kajzer).

ŚLĄSKIE: 09.05.16. – 1 juv. (2. r. kal.; foto), Jastrzębie-Zdrój (pow.) (R. Zbroński).

Orzełek *Hieraetus pennatus*

KUJAWSKO–POMORSKIE: 29.04.16. – 1 os. (foto), Szywnawałd, pow. grudziądzki (P. Zieliński).

Błotniak stepowy *Circus macrourus*

PODLASKIE: 15.09.2013 – 1 ♂ ad. (foto), Sojczyn Borowy, pow. grajewski (W. Bielański, P. Adamski, T. Zajęc).

Kurhannik *Buteo rufinus*

MAŁOPOLSKIE: 29.08.2015 – 1 juv. (foto), Ropki, pow. gorlicki (B. Kusal, K. Paciora, M. Szajda).

MAZOWIECKIE: 16.07.2015 – 1 ad. (foto), Radzików Wielki, pow. siedlecki (M. Rzępała i inni).

Uszatka błotna *Asio flammeus*

PODLASKIE: 05.–07.2015 – 30–35 par (gn. pewne 6 par i gn. prawdopodobne 24–29 par), Bagna Biebrzańskie (S. Czernek i inni).

✧ Stwierdzenie to uzupełnia dane z poprzedniego raportu (Komisja Faunistyczna 2016) i dokumentuje ocenę liczebności uszatki błotnej na znacznym obszarze Bagien Biebrzańskich w roku 2015.

Puszczyk mszarny *Strix nebulosa*

LUBELSKIE: 02.–05.16. – 3 pary i 3 ♂♂ (gn. pewne 1 pary i gn. prawdopodobne 2 par; foto, fon), Lasy Sobiborskie, pow. włodawski (B. Woźniak i inni); 04.–06.16. – 1 para z gniazdem (foto), Lasy Sobiborskie, pow. włodawski (S. Aftyka i inni); 04.–06.16. – 1 para z gniazdem (foto), Lasy Włodawskie, pow. włodawski (S. Aftyka i inni).

PODKARPACKIE: 03.–05.04.16. – 1 ♂ (fono), Lasy Biłgorajskie, pow. niżański (S. Śliwiński i inni).

Raróg *Falco cherrug*

110/117, 18/19

DOLNOŚLĄSKIE: 29.08.–11.09.16. – 1 imm. (foto), Kątki, pow. świdnicki (www.clanga.com);

MAZOWIECKIE: 03.01.16. – 1 ad. (wideo), 02.03.16. – 1 ad. (foto), Warszawa Śródmieście (O. Myka, S. Łubieński, www.youtube.com); 07.02.16. – 1 juv. (foto), Warszawa Bielany (D. Borkowska); 11.09.16. – 1 juv. (foto), Krosna Parcela, pow. pruszkowski (R. Kraska i inni).

OPOLSKIE: 04.07.–30.08.16. – 1 ad. (foto), Wasiłowice i Otoki, pow. prudnicki (T. Tańczuk, A. Tańczuk, M. Zawadzki); 12.07.16. – 1 juv. (foto), Wierzch i Wilków, pow.

prudnicki (R. Świerad, T. Tańczuk, M. Zawadzki); 17.07.16. – 1 ad. (foto), Borowiniec Polski, pow. prudnicki (D. i M. Świtała); 19.07.16. – 1 juv. (foto), Górka Prudnicka, pow. prudnicki (Ł. Czajka); 04.–06.08.16. – 1 juv. (foto), Baborów, pow. głubczycki (M. Nagler, Z. Wnuk); 04.08.16. – 2 juv. (foto), Wasiłowice, pow. prudnicki (T. i A. Tańczuk); 13.08.16. – 1 juv. (foto), Dobrosławice, pow. głubczycki (R. Kruszyk, R. Zbroński); 15.08.16. – 1 juv. (foto), Gościęcín, pow. kędzierzyńsko-kozielski (M. Nagler, Z. Wnuk); 22.08.16. – 1 juv. (foto), Głogowiec, pow. prudnicki (A. Kuźnia); 24.08.16. – 1 juv. martwy (foto), Pawłowiczki, pow. kędzierzyńsko-kozielski (M. Nagler); 01.09.16. – 1 juv. (foto), Polska Cerekiew, pow. kędzierzyńsko-kozielski (M. Nagler); 16.09.16. – 1 juv. (foto), Wilków, pow. prudnicki (T. Tańczuk); 21.09.16. – 1 juv. ze słowacką obrączką (foto, wideo), Wilków, pow. prudnicki (T. Tańczuk).

POMORSKIE: 29.07. i 22.08.16 – 1 juv. (foto), Świerki, pow. malborski (P. Zieliński).

✧ Liczba osobników widzianych na południu Opolszczyzny jest trudna do precyzyjnego ustalenia, ale i tak rok 2016 był rekordowy pod względem liczby stwierdzeń.

Sokół wędrowny *Falco peregrinus*

DOLNOŚLĄSKIE: 2013–2016 – 1 para z pull., Głogów (pow.) (S. Sielicki, P. Frąckowiak, K. Bykowski); 21.03.2014 – 1 para z gniazdem (foto), pow. kłodzki (T. Bělka, T. Pospíšil); 2015–2016 – 1 para z gn./pull., Nadl. Milicz (S. Sielicki, D. Kraśniewski, A. Mruga-siewicz).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 2013–2016 – 1 para z gn./pull., Włocławek (pow.) (S. Sielicki i inni).

LUBELSKIE: 2013–2016 – 1 para z pull., Puławy (pow.) (S. Sielicki, K. Bykowski).

MAZOWIECKIE: 2013–2016 – 1 para z pull., Płock (pow.) (S. Sielicki, K. Bykowski); 2015 – 1 para z pull., Warszawa Bielany (S. Sielicki, J. Sielicki); 2015–2016 – 1 para z gniazdem, Warszawa Kawęczyn (S. Sielicki, K. Bykowski i inni); 2016 – 1 para z pull., Warszawa Żerań (S. Sielicki, K. Bykowski i inni).

POMORSKIE: 2013–2016 – 1 para z pull., Gdańsk (S. Sielicki, K. Bykowski); 2015–2016 – 1 para z pull., Gdynia (S. Sielicki, K. Bykowski).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 2014–2016 – 1 para z pull., Nadl. Nowe Ramuki (S. Sielicki, T. Dziętowiecki).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 2013 – 1 para z pull., Nadl. Barlinek (S. Sielicki i inni); 2013–2016 – 1 para z pull., Nowe Czarnowo, pow. gryfiński (S. Sielicki, G. Domian, K. Bykowski); 2014–2016 – 1 para z pull., Nadl. Barlinek (S. Sielicki i inni); 2015–2016 – 1 para z pull., Nadl. Barlinek (S. Sielicki i inni); 2013–2016 – 1 para z pull., Police (pow.) (S. Sielicki, K. Bykowski); 2013–2016 – 1 para z pull., Szczecin Klucz (S. Sielicki, K. Bykowski, G. Domian); 2014–2016 – 1 para z pull., Szczecin Pomorzany (S. Sielicki, K. Bykowski, G. Domian); 2015–2016 – 1 para z juv./pull., Koszalin (S. Sielicki, K. Bykowski i inni); 2015–2016 – 1 para z pull., Nadl. Trzebież (S. Sielicki, Ł. Ławicki); 2016 – 1 para z pull., Nadl. Chojna (S. Sielicki, H. Chwaliński); 2016 – 1 para z pull., Nadl. Dębno (S. Sielicki, L. Jędras); 2016 – 1 para z pull., Nadl. Mieszkowice (S. Sielicki, M. Klęczar).

✧ Zestawienie przedstawia najbardziej aktualne rozmieszczenie stanowisk sokoła wędrownego w kraju.

„Sokół tundrowy” *Falco peregrinus calidus*

8/8,4/4

DOLNOŚLĄSKIE: 09.02.16. – 1 juv. (2. r. kal.; foto), Graniczna, pow. strzegomski (K. Żarkowski, J. Słowikowski).

OPOLSKIE: 23.09.–03.10.16. – 1 juv. (foto, wideo), Zb. Otmuchowski, pow. nyski (M. Domagała i inni).

PODKARPACKIE: 24.09.16. – 1 juv. (foto), Besko, pow. sanocki (W. Guzik).

POMORSKIE: 14.10.16. – 1 juv. (foto), Łeba, pow. lęborski (M. Wielicki, P. Smolik).

„Srokosz stepowy” *Lanius excubitor homeyeri*

40/40, 20/20

KUJAWSKO-POMORSKIE: 26.10.2012 – 1 os. (foto), Gorzeń, pow. nakielski (R. Szarafiński).

LUBELSKIE: 12.10.2015 – 1 os. (foto), Świdnik Duży, pow. świdnicki (S. Aftyka).

DOLNOŚLĄSKIE: 11.01., 16. i 18.02.16. – 1 os. (foto), Bartoszowa, pow. strzeliński (K. Ostrowski); 30.01.16. – 1 os. (foto), Wawrzęcice, pow. strzeliński (A. Knychala, K. Ostrowski); 13.–14.02.16. – 1 os. (foto), Ludów Śląski, pow. strzeliński (K. Ostrowski); 16.02.16. – 1 os. (foto), Boguszyce, pow. strzeliński (K. Ostrowski); 04.–12.12.16. – 1 os. (foto), Węgry, pow. wrocławski (K. Ostrowski); 21.12.16.–04.01.17. – 1 os. (foto), Tyniec nad Ślężą, pow. wrocławski (K. Ostrowski); 21.12.16.–15.02.17. – 1 os. (foto), zb. Przeworno, pow. strzeliński (K. Ostrowski).

MAŁOPOLSKIE: 17.01.16. – 1 os. (foto), Chobot, pow. wielicki (D. Wiehle, P. Sobas); 24.01.16. – 1 os. (foto), Wola Zabierzowska, pow. wielicki (M. Łodziński); 10.04.16. – 1 os. (foto), Dziewin, pow. bocheński (M. Łodziński).

MAZOWIECKIE: 29.10.16. – 1 os. (foto), Okuniew, pow. miński (P. Kobylecki).

PODKARPACKIE: 10.04.16. – 1 os. (foto), Wrocanka, pow. krośnieński (W. Guzik).

PODLASKIE: 31.01.16. – 1 os. (foto), Ostrów Północny, pow. sokólski (M. Polakowski, M. Broniszewska); 20.03.16. – 1 os. (foto), Okrasin, pow. grajewski (Ł. Krajewski, N. Dzikowska); 20.–24.05.16. – 1 ad. z gniazdem z pull. (lęg mieszany z *L. excubitor excubitor*, foto), Skrybicz, pow. białostocki (T. Tumiel); 08.07.16. – 1 juv. (foto), Wierciszewo, pow. łomżyński (Ł. Krajewski, J. Barczyk); 01.09.16. – 1 os. (foto), Sukowicze, pow. sokólski (A. Zbyryt).

WIELKOPOLSKIE: 04. i 24.09.16. – 1 os. (foto), Tarnowa Łąka, pow. leszczyński (M. Przyremcki i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 04.02.16. – 1 os. (foto), Karkowo, pow. kołobrzeski (R. i B. Rudzionek); 23.12.16 i 06.01.17. – 1 os. (foto), Będargowo, pow. policki (M. Sołowiej).

✧ Zwraca uwagę drugi przypadek lęgu formy *homeyeri* w kraju.

Dzierzba rudogłowa *Lanius senator*

POMORSKIE: 04.06.16. – 1 ♂ (2. r. kal.; foto), Jastarnia, pow. pucki (Z. Kajzer, P. Malczyk, M. Faber i inni).

Czarnowron hybryd *Corvus corone* x *Corvus cornix*

WIELKOPOLSKIE: 31.05.–02.07.16. – 1 ♂ (lęg z ♀ *C. cornix*; foto), Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski).

Zaganiacz szczebiotliwy *Hippolais polyglotta*

2/2, 1/1

WIELKOPOLSKIE: 22.05.16. – 1 ♂ (fono), Dobramyśl, pow. leszczyński (P. Szymański).

✧ Trzecie stwierdzenie w kraju.

Tamaryszka *Acrocephalus melanopogon*

2/2, 1/1

MAŁOPOLSKIE: 01.–03. i 21.04.16. – 1 ♂ (fot. 10, fono), Spytkowice, pow. wadowicki (P. Malczyk i inni).

✧ Trzecie stwierdzenie w kraju.

Fot. 10. Tamaryszka *Acrocephalus melanopogon*, Spytkowo, kwiecień 2016 (fot. W. Janecki) – *Moustached Warbler, Spytkowo, April 2016*

Fot. 11. Trzcinniczek kaspijski *Acrocephalus agricola*, Siekierki, sierpień 2016 (fot. E. Lesner) – *Paddy-field Warbler, Siekierki, August 2016*

Trzcinniczek kaspijski *Acrocephalus agricola*

4/4, 1/1

POMORSKIE: 25.08.16. – 1 imm. schwytyany (fot. 11), Siekierki, pow. nowodworski (M. Redliński i inni).

Jaskółka rudawa *Cecropis daurica*

12/14, 1/1

MAŁOPOLSKIE: 09.–11.04.16. – 1 ad. (foto), Brzeźnica, pow. wadowicki (M. Łodziński i inni, www.clanga.com).

Świstunka górska *Phylloscopus bonellii* lub świstunka złotorzytna *Ph. orientalis* 9/9, 1/1

POMORSKIE: 11.10.16. – 1 os. (foto), Hel, pow. pucki (M. Łodziński, M. Sołowiej).

✧ Pomimo dobrej dokumentacji fotograficznej oznaczenie tego ptaka bez nagrania głosu wabiącego nie jest możliwe.

Świstunka żółtawa *Phylloscopus inornatus*

159/177, 49/72

LUBELSKIE: 28.09.16. – 1 os. schwytyany (foto), 01.10.16. – 1 os. schwytyany (foto), Kaliszany Kolonia, pow. opolski (A. Aftyka i inni).

ŁÓDZKIE: 28.09.16. – 1 os., Królowa Wola, pow. tomaszowski (J. Tabor).

MAZOWIECKIE: 01.10.16. – 1 os. (foto, fon), Poścień-Wieś, pow. przasnyski (M. Murawski).

PODLASKIE: 24.09.16. – 1 imm. schwytyany (foto), zb. Siemianówka (P. Kokociński, T. Tumiel).

POMORSKIE: 19.09.16. – 2 os. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn);

20.09.16. – 1 imm. schwytyany (foto), Siekierki, pow. nowodworski (S. Sosnowski i inni);

21.09.16. – 1 os. (foto, fon), Hel, pow. pucki (Z. Kajzer);

22.09.16. – 4 os. (foto, fon), tamże (Z. Kajzer);

22.09.16. – 1 os., Mikoszewo, pow. nowodworski (A. Flis);

23.09.16. – 2 os. (fono), Hel, pow. pucki (Z. Kajzer);

23.09.16. – 1 os. (foto, fon), Jastarnia, pow. pucki (M. Hadwiczak, B. Gawlak, B. Płóciennik);

23.09.16. – 2 os. (foto, fon), Krynica Morska, pow. nowodworski (M. Sołowiej, G. Kielniarowski, T. Musiał);

24.09.16. – 1 os. (fono), Hel, pow. pucki (Z. Kajzer);

24.09.16. – 1 os. (fono), Piaski, pow. nowodworski (M. Sołowiej);

25.09.16. – 1 os. (fono), Jastarnia, pow. pucki (G. Jędro, M. Hadwiczak);

25.09.16. – 1 os. (fono), Krynica Morska, pow. nowodworski (M. Sołowiej);

25.09.16. – 1 os. (foto), Hel, pow. pucki (Z. Kajzer, T. Blank, W. Bagiński);

26.09.16. – 1 os. (foto), Mikoszewo, pow. nowodworski (S. Sosnowski, M. Skóra);

27.09.16. – 6 os. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, A. Kośmicki);

27.09.16. – 4 os. (foto, fon), Przebrno, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, A. Kośmicki);

27.09.16. – 4 os. (foto, fon), Krynica Morska, pow. nowodworski (S. Rubacha, M. Skóra);

27.09.16. – 1 os. (foto), Skowronki, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, A. Kośmicki);

27.09.16. – 1 os., Piaski, pow. nowodworski (J. Lontkowski, J. Synowiecki);

29.09.16. – 1 os. (fono), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (S. Karpicki);

30.09.16. – 3 os. (foto, fon), Jurata, pow. pucki (M. Zimiński);

30.09.16. – 1 os. (fono), Kuźnica, pow. pucki (M. Zimiński);

30.09.16. – 1 os. (fono), Mikoszewo, pow. nowodworski (S. Niziński, S. Karpicki);

30.09.16. – 2 os. (foto), 01.10.16. – 2 os. (foto, fon), Jastarnia, pow. pucki (P. Szymański, M. Zimiński);

03.10.16. – 1 os. (foto), tamże (D. Koprowska, P. Bednarek);

02.10.16. – 1 os. (fono), Hel, pow. pucki (P. Szymański);

03.10.16. – 1 os. (fono), tamże (W. Miłosz, W. Janecki, P. Malczyk).

ŚLĄSKIE: 29.09.16. – 1 os. (fono), Rzeczyce, pow. gliwicki (J. Betleja).

WIELKOPOLSKIE: 25.09.16. – 1 os. (foto, fon), Poznań Naramowice (P. Szymański, S. Karpicki);

07.10.16. – 1 os. (foto, fon) Poznań, Park Cytadela (P. Szymański).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 24.09.16. – 1 os. (fono), 27.09.16. – 1 os. (foto, fono, wideo); 02.10.16. – 1 os. (fono), 03.10.16. – 1 os. (foto, fono), 04.10.16. – 1 os. (fono), 11.10.16. – 1 os. (foto, fono); 12.10.16. – 1 os. (fono, wideo), Kołobrzeg Podczele, pow. kołobrzegi (R. Rudzionek); 26.09.16. – 1 os. schwytany (foto), 27.09.16. – 2 os. schwytane (foto), Dąbkowice, pow. sławieński (R. Mikusek i inni); 02.–03.10.16. – 1 ♂ (fono), 03.10.16. – 1 imm. schwytany (foto), 10.10.16. – 1 ♂ (fono), 13.10.16. – 1 os. (fono), tamże (M. Polakowski i inni); 07.10.16. – 1 os. (foto, fono), Wicie, pow. sławieński (M. Koitka).

✧ Rekordowa liczba stwierdzeń wpisuje się w silny nalot tego gatunku odnotowany w wielu krajach Europy.

Świstunka złotawa *Phylloscopus proregulus*

47/47, 8/9

POMORSKIE: 18.10.2015 – 1 os. (foto), Władysławowo, pow. pucki (P. Szewczyk i inni).

PODKARPACIE: 05.10.16. – 1 imm. schwytany (foto), Myscowa, pow. jasielski (M. Bujoczek, H. Sułek, W. Ziaja).

POMORSKIE: 13.10.16. – 1 os. (foto), Hel, pow. pucki (M. Sołowiej, M. Charymski); 14.10.16. – 1 os., Krynica Morska, pow. nowodworski (S. Rubacha); 15.10.16. – 1 os., Hel, pow. pucki (S. Rubacha, E. Kurach, T. Błaszczak); 21.10.16. – 1 os. (fono), tamże (S. Rubacha); 06.11.16. – 2 os. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (W. Janecki jr, W. Janecki).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 07.10.16. – 1 os. (foto), Kołobrzeg Podczele, pow. kołobrzegi (R. Rudzionek); 06.11.16. – 1 os., Szczecin Śródmieście (M. Cholewa).

✧ Liczba stwierdzeń dorównuje tej odnotowanej w r. 2003, kiedy również stwierdzono ją 8 razy (Komisja Faunistyczna 2004, 2006).

Świstunka brunatna *Phylloscopus fuscatus*

10/10, 2/2

POMORSKIE: 04.10.16. – 1 os. (foto), Hel, pow. pucki (P. Malczyk, W. Janecki); 13.10.16. – 1 os. (foto, fono), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn).

„Pierwiosnek syberyjski” *Phylloscopus collybita tristis*

53/57, 11/11

DOLNOŚLĄSKIE: 02. i 30.12.16. – 1 os. (foto, wideo), Zb. Mietkowski, pow. wrocławski (G. Orłowski, A. Kąkol, P. Kołodziejczyk).

POMORSKIE: 27.09.16. – 1 os. (foto, wideo), Krynica Morska, pow. nowodworski (M. Świata i inni); 13.10.16. – 1 imm. (foto), Hel, pow. pucki (M. Sołowiej, M. Charymski); 15.10.16. – 1 os. (fono), tamże (A. Kośmicki, A. Kośmicka); 16.10.16. – 1 os. (foto), tamże (Z. Klawikowski); 18.10.16. – 1 os. (foto), 25.10.16. – 1 os. (foto, wideo), tamże (M. Koss); 03.11.16. – 1 os. (foto), tamże (A. Sikora, W. Półtorak); 03.11.16. – 1 os. (foto), Jastarnia, pow. pucki (A. Sikora, W. Półtorak).

ŚLĄSKIE: 14.10.16. – 1 os. (foto), Zb. Żywiecki, pow. żywiecki (M. Faber); 30.10.16. – 1 os. (foto), Zb. Goczałkowicki (K. Liersz-Żelasko).

Świstunka grubodzioba *Phylloscopus schwarzi*

6/6, 2/2

POMORSKIE: 03.10.16. – 1 os. (foto, fono), Hel, pow. pucki (P. Malczyk, W. Janecki, W. Miłoś); 10.10.16. – 1 os. (foto, 12), tamże (M. Łodziński).

Wójcik *Phylloscopus trochiloides*

PODLASKIE: 05.07.16. – 1 para z pull. (foto), Waśki, pow. hajnowski (P. Rowiński, M. Grzębkowski).

Fot. 12. Świstunka grubodzioba *Phylloscopus schwarzi*, Hel, październik 2016 (fot. M. Łodziński) – *Radde's Warbler, Hel, October 2016*

Fot. 13. Pokrzewka aksamitna *Sylvia melanocephala*, Krynica Morska, maj 2016 (fot. J. Synowiecki) – *Sardinian Warbler, Krynica Morska, May 2016*

Fot. 14. Modraczek *Tarsiger cyanurus*, Komorów, listopad 2016 (fot. W. Bąk) – Red-flanked Bluetail, Komorów, November 2016

Fot. 15. Kłaskawka syberyjska *Saxicola maurus*, Hel, październik 2016 (fot. P. Głowacki) – Siberian Stonechat, Hel, October 2016

Fot. 16. Białorzytka płowa *Oenanthe isabellina*, Wrocanka, maj 2016 (fot. W. Guzik) – *Isabelline Wheatear*, Wrocanka, May 2016

Fot. 17. Białorzytka pustynna *Oenanthe deserti*, Hel, październik 2016 (fot. K. Iwan-Malawska) – *Desert Wheatear*, Hel, October 2016

POMORSKIE: 03.07.16. – 1 para karmiąca (foto, fonon), Hel, pow. pucki (M. Koss).

Pokrzewka aksamitna *Sylvia melanocephala*

2/2, 1/1

POMORSKIE: 22.05.16. – 1 ♀ ad. schwytana (fot. 13), Krynica Morska, pow. nowodworski (J. Synowiecki, A. Kośmicka).

✧ Trzecie stwierdzenie w kraju.

Pomurnik *Tichodroma muraria*

DOLNOŚLĄSKIE: 27.01.–22.02.16. – 1 os. (foto), Wałbrzych (pow.) (K. Żarkowski, M. Miśtrzak, www.clanga.com).

Pasterz *Pastor roseus*

n+42/n+ca 128, 3/3

LUBELSKIE: 21.08.16. – 1 ad. (foto), Teresin, pow. chełmski (P. Różyc, I. Gryć).

PODLASKIE: 24.08.16. – 1 juv. (foto), Siemianówka, pow. hajnowski (www.clanga.com).

WIELKOPOLSKIE: 06.06.16. – 1 ad., Poznań (A. Winiecki, M. Winiecka).

Modraczek *Tarsiger cyanurus*

6/6, 1/1

DOLNOŚLĄSKIE: 05.11.16. – 1 ♂ imm. (fot. 14), Komorów, pow. świdnicki (W. Bąk).

✧ Pierwsze stwierdzenie dokonane na południu kraju.

Kłaskawka syberyjska *Saxicola maurus*

1/1, 1/1

POMORSKIE: 15.–18.10.16. – 1 ♂ imm. (fot. 15), Hel, pow. pucki (M. i D. Świtła i inni, www.clanga.com).

✧ Drugie stwierdzenie w kraju.

Białorzotka płowa *Oenanthe isabellina*

2/2, 1/1

PODKARPACKIE: 02.05.16. – 1 ad. (fot. 16), Wrocanka, pow. krośnieński (W. i P. Guzik).

✧ Trzecie stwierdzenie w kraju.

Białorzotka pustynna *Oenanthe deserti*

2/2, 1/1

POMORSKIE: 13.–23.10.16 – 1 ♀ imm. (fot. 17), Hel, pow. pucki (M. Sołowiej i inni).

✧ Trzecie stwierdzenie w kraju.

Płochacz syberyjski *Prunella montanella*

1/1, 10/10

Polska Wyłączna Strefa Ekonomiczna: 20.10.16. – 1 imm. na pokładzie statku (foto), 55°02.795 N; 17°01.988 E (M. Barcz i inni).

POMORSKIE: 13.10.16. – 1 imm. (foto, fonon), Hel, pow. pucki (M. Sołowiej); 14.–17.10.16. – 1 imm. (foto), tamże (A. Sikora i inni); 15.–16.10.16. – 1 imm. (foto), tamże (P. Malczyk i inni); 20.10.16. – 1 imm. (foto), tamże (B. Czerwiński); 22.–23.10.16. – 1 imm. (fot. 18), Gdańsk (A. Janczyszyn); 26.10.16. – 1 imm. schwytany (foto), Siekierki, pow. nowodworski (A. M. Stawicka i inni); 29.10.16 – 1 imm. (foto), Hel, pow. pucki (M. Borowik, P. Jura i inni).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 26.10.16. – 1 os. (foto, fonon), Czarnówek, pow. gołdapski (D. Cząstkiewicz).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 01.11.16. – 1 imm. (foto, fonon), Nowogard, pow. goleniowski (M. Sołowiej).

✧ Bezprecedensowy nalot miał miejsce jesienią 2016 r. w całej północnej części kontynentu.

Fot. 18. Płochacz syberyjski *Prunella montanella*, Gdańsk, październik 2016 (fot. A. Janczyszyn) – *Siberian Accentor, Gdańsk, October 2016*

Fot. 19. Śnieżka *Montifringilla nivalis*, Borzykowa, kwiecień 2016 (fot. G. Kaczorowski) – *White-winged Snowfinch, Borzykowa, April 2016*

Fot. 20. Świergotek szponiasty *Anthus richardi*, Krynica Morska, wrzesień 2016 (fot. T. Blank) – *Richards Pipit, Krynica Morska, September 2016*

Fot. 21. Osetnik *Carduelis citrinella*, Tatry, maj 2016 (fot. D. Kilon) – *Citril Finch, Tatra Mts, May 2016*

Śnieżka *Montifringilla nivalis*

2/ca 14, 1/1

ŁÓDZKIE: 12.04.16. – 1 ♀ (2. r. kal.; fot. 19), Borzykowa, pow. radomszczański (G. Kaczorowski).

✧ Pierwsze współczesne stwierdzenie tego gatunku.

Świergotek szponiasty *Anthus richardi*

35/50, 3/3

MAZOWIECKIE: 25.09.16. – 1 os. (fono), Porządzie, pow. wyszkowski (M. Twardowski, P. Sieńkowski).

PODLASKIE: 11.09.16. – 1 os. (fono), gm. Goniądz, pow. moniecki (www.xeno-canto.org).

POMORSKIE: 15.09.16. – 1 imm. (fot. 20), Krynica Morska, pow. nowodworski (T. Blank).

„Pliszka tundrowa” *Motacilla flava thunbergi*

PODLASKIE: 26.04.–07.06.16. – 1 ♂ (gn. pewne; foto), Dolistowo Nowe, pow. moniecki (Ł. Krajewski, K. Henel, G. Maciorowski); 24.06.16. – 1 ♂ (gn. pewne; foto), Radunin, pow. białostocki (A. Zboryt).

Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola*

MAZOWIECKIE: 25.05.–12.06.16. – 1 para (gn. pewne; foto), Michałowo, pow. ostrołęcki (M. Murawski, K. Antczak, R. Adamiak); 27.05.–12.06.16. – 1 ♂ (gn. pewne; foto), Oborczyńska, pow. ostrołęcki (K. Antczak, R. Adamiak).

PODLASKIE: 01.06.–02.07.16. – 11 par (gn. pewne) i 8 par (gn. prawdopodobne; foto), Bagna Biebrzańskie (Ł. Krajewski, N. Dzikowska, K. Henel).

POMORSKIE: 17.04.–29.06.16. – 6 par (gn. pewne) i 1 para (gn. prawdopodobne; foto), rez. Beka, pow. pucki (M. Ściborski, A. Kośmicki); 21.04.–08.06.16. – 3 pary (gn. pewne; foto), Gardna Wielka, pow. słupski (G. Jędro, M. Goc); 28.04.–31.05.16. – 2 pary (gn. pewne; foto), Żarnowska, pow. łęborski (G. Jędro, M. Goc); 12.05.–12.06.16. – 1 para (gn. pewne) i 1 para (gn. prawdopodobne; foto), Bielawskie Błota, pow. pucki (A. Sikora); 15.05.–02.06.16. – 1 para (gn. pewne) i 1 para (gn. prawdopodobne; foto), Gdańsk Górki Zachodnie (A. Sikora); 15.05.16. – 2 pary (gn. prawdopodobne; foto), rez. Mechelińskie Łąki, pow. pucki (M. Ściborski); 28.05.16. – 1 ♂ (gn. pewne; foto), Mostowe Błota, pow. pucki (M. Ściborski).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 25.05. i 19.06.16. – 1 para z 2 juv. (foto), Rucianka, pow. elbląski (A. Sikora).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 22.06.–13.07.16. – 1 ♀ z gniazdem (lęg mieszany z ♂ *M. flava*; foto), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer, M. Sołowiej).

„Pliszka brytyjska” *Motacilla alba yarrellii*

27/27, 2/2

ŚLĄSKIE: 30.04.16. – 1 ad. (foto), Rydułtowy, pow. wodzisławski (M. Buchalik).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 09.04.16. – 1 os. (foto), Wiejkówko, pow. kamieński (Z. Kajzer).

Czczotka tundrowa *Acanthis hornemanni*

155/330, 1/1

ŁÓDZKIE: 29.12.16. – 1 os. (foto), Gapinin, pow. opoczyński (S. Kielan).

Krzyżodziób sosnowy *Loxia pytyopsittacus*

n+18/n+ca63, 1/1

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 13.03.16. – 1 os. (fono), Turowo, pow. piski (T. Tumiel).

Osetnik *Carduelis citrinella*

2/3, 1/1

MAŁOPOLSKIE: 27.05.16. – 1 ♂ imm. (2. r. kal.; fot. 21), Hala Gąsienicowa, pow. tatrzański (D. Kilon, J. Śmigielska, M. Kugacz).

✧ Trzecie stwierdzenie w kraju.

Trznadel czubaty *Emberiza rustica*

23/24, 2/2

POMORSKIE: 24.09.16. – 1 imm. schwytyany (foto), Siekierki, pow. nowodworski (S. Sosnowski i inni); 29.09.16. – 1 os. (fot. 22), Broniewo, pow. nowodworski (A. i S. Janczyszyn).

Trznadelek *Emberiza pusilla*

20/21, 6/6

POMORSKIE: 10.05.16. – 1 os., Hel, pow. pucki (M. Koss); 22.09.16. – 1 os. (foto), tamże (Z. Kajzer); 23.09.16. – 1 os. (foto, fon), Krynica Morska, pow. nowodworski (M. Sołowiej); 24.09.16. – 1 imm. schwytyany (foto), Siekierki, pow. nowodworski (S. Sosnowski i inni); 04.–05.10.16. – 1 imm. (foto), Hel, pow. pucki (P. Malczyk, W. Janeczek); 12.10.16 – 1 os. (fot. 23), tamże (W. Półtorak).

✧ Najliczniejszy dotychczas pojaw w kraju.

Kategoria D (pochodzenie niepewne – *uncertain origin*)**Bernikla północna *Branta hutchinsii***

13/13, 1/1

WIELKOPOLSKIE: 28.02.16. – 1 os. wykazujący cechy podgatunku *B. h. taverneri* (foto, wideo), Dolsk, pow. śremski (M. Janowski, B. Nowak).

Sokół wędrowny *Falco peregrinus brookei*

0/0, 1/1

ŚLĄSKIE: 09. i 14.–15.10.16. – 1 ♂ ad. (foto), Kalna, pow. bielski (M. Faber, M. Dyduch, K. Kucharska).

✧ Pochodzenie tego osobnika jest nieznane, ale wobec trzymania takich ptaków przez sokolników stwierdzenie to zostało zakwalifikowane do kategorii D.

Kategoria E (pojaw nienaturalny – *unnatural occurrence*)**Koskoroba *Coscoroba coscoroba***

DOLNOŚLĄSKIE: 07.09.2014 – 1 imm. (foto), Wrocław (W. i K. Czaplejewicz).

Łabędź czarny *Cygnus atratus*

MAŁOPOLSKIE: 13.–17.03.16. – 1 ♂ imm. schwytyany (2. r. kal.; foto), Kraków (K. Czajowski, S. Czyżewski, K. Dudzik i inni).

MAZOWIECKIE: 04.06.16. – 1 os. (foto), Broszków, pow. siedlecki (A. Parapura, J. Jejno); 17.07.16. – 1 ad. (foto), Rumoka, pow. mławski (K. Kozłowski, M. Wojtkowski i inni).

ŚLĄSKIE: 18.05.–21.06.16. – 1 ad. (foto), stawy Gołysz, pow. cieszyński (K. Liersz-Żelasko, W. Miczajka, P. Żelasko); 15.12.16 – 1 ad. (foto), Czaniec, pow. bielski (S. Gacek, C. Zontek).

WIELKOPOLSKIE: 24.06.16. – 1 os. (foto), Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Konopka).

Fot. 22. Trznadel czubaty *Emberiza rustica*, Broniewo, wrzesień 2016 (fot. A. Janczyszyn) – Rustic Bunting, Broniewo, September 2016

Fot. 23. Trznadelek *Emberiza pusilla*, Hel, październik 2016 (fot. M. Łodziński) – Little Bunting, Hel, October 2016

Grzywoszyjka andyjska *Oressochen melanopterus*

WIELKOPOLSKIE: 03.02.16. – 1 os. (foto), Złotów (pow.) (A. Konopka).

Cudokaczka *Callonetta leucophrys*

MAZOWIECKIE: 06.10.2013 – 1 ♀ lub imm. (foto), Warszawa Wilanów (J. Dobrzańska i inni).

MAZOWIECKIE: 01.12.16 – 1 ♂ (foto), Piaseczno (pow.) (Ł. Matyjasiak).

Kaczka pstrodzioba *Anas poecilorhyncha*

MAŁOPOLSKIE: 16.03.2013 – 1 os. (foto), Krzeszowice, pow. krakowski (P. Malczyk).

MAŁOPOLSKIE: 20.11.16. – 1 os. (foto), Kraków (S. Kulesza).

Cynamonka *Anas cyanoptera*

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 01.05.16. – 1 ♂ (foto), Radków, pow. włoszczowski (K. Dudzik).

Świstun chilijski *Anas sibilatrix*

MAZOWIECKIE: 09.03.2015 – 1 ad. (foto), Błonie, pow. warszawski zachodni (A. Kamilewicz).

Dławigad afrykański *Mycteria ibis*

ŁÓDZKIE: 26.05.–09.06.16. – 1 imm. (foto), Przedbórz, pow. radomszczański (P. Pigoń).

Pelikan kędzierzawy *Pelecanus crispus*

LUBUSKIE: 02.06.16. – 1 imm., PN Ujście Warty, pow. sulęciński (M. Leszczyński, M. Matysek).

WIELKOPOLSKIE: 12.01.16. – 1 os., Brzostowo, pow. pільski (M. Lewandowski); 29.01.16. – 1 imm. (foto), Ostrówek, pow. pільski (B. Rudzionek); 16.04.16. – 1 imm. (foto), Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek).

Fot. 24. Orłosep *Gypaetus barbatus*, Kasprowy Wierch, Tatry, sierpień 2016 (fot. B. Popiołek) – *Bearded Vulture, Tatra Mts, August 2016*

- ✧ Obserwacje dotyczą osobnika widywanego w zachodniej Polsce od sierpnia 2015 (Komisja Faunistyczna 2016).

Orłosep *Gypateus barbatus*

MAŁOPOLSKIE–PODKARPACKIE–LUBELSKIE: 21.–25.06.16. – 1 ♂ imm. (3. r. kal.) z nadajnikiem sat. (mapa), (www.rapaces.lpo.fr, odczyt Z. Kajzer).

MAŁOPOLSKIE: 05.–06.08.16. – 1 ♂ imm. (3. r. kal.) z nadajnikiem sat. (mapa), Bartne, pow. gorlicki i Wodogrzmoty Mickiewicza, pow. tarzański (www.rapaces.lpo.fr, odczyt Z. Kajzer); 16. i 20.08.16. – tenże (fot. 24), Szpiglasowy Wierch i Kasprowy Wierch, pow. tatrzański (M. Kubicki, B. Popiołek i inni); 11.09.16. – tenże (foto), Starorobociański Wierch, pow. tatrzański (M. Łodziński, P. Berkowicz).

- ✧ Wszystkie stwierdzenia dotyczą osobnika wyklutego w 2014 r. w zoo w Ostrawie w Czechach i wypuszczonego w ramach programu reintrodukcji gatunku w Masywie Centralnym we Francji.

Sęp płowy *Gyps fulvus*

OPOLSKIE: 26.05.16. – 1 imm. (3. r. kal.; foto), Otmice, pow. strzelecki (A. Sławenta, T. i A. Tańczuk).

- ✧ Obserwacja dotyczy osobnika wyklutego w zoo w Holandii i wypuszczonego w ramach programu reintrodukcji gatunku w Bułgarii.

Bielik olbrzymi *Haliaeetus pelagicus*

ŁÓDZKIE: 11.04.16. – 1 ad. (foto), Słupia, pow. skierniewicki (R. Słomczyński).

POMORSKIE: 09.09.16. – 1 imm. (foto), Stawa Gdańsk „Kaszycza”, Zalew Wiślany (M. i T. Skrobotun).

WIELKOPOLSKIE: 12.11.16. – 1 imm. (foto), Objezierze, pow. obornicki (I. Odrzykoski).

Myszołowiec towarzyski *Parabuteo unicinctus*

MAŁOPOLSKIE: 30.06. i 11.08.16. – 1 ad. (foto), Osiek, pow. oświęcimski (S. Gacek i inni).

Raróg *Falco cherrug*

OPOLSKIE: 04.09.16. – 1 juv. (foto), Wasiłowice, pow. prudnicki (T. i A. Tańczuk).

- ✧ Ptak posiadał pęta sokolnicze.

Rozella białolica *Platycercus eximius*

PODKARPACKIE: 30.04.2013 – 1 os. (foto), Jarosław (pow.) (M. Nabagło).

Rozella królewska *Platycercus elegans*

WIELKOPOLSKIE: 28.–30.07.16. – 1 ad. (foto), Nowa Wieś, pow. pleszewski (P. Żurawlew).

Aleksandretta chińska *Psittacula derbiana*

WIELKOPOLSKIE: 24.12.2015 – 1 os. (foto), Nowe Skalmierzyce, pow. kaliski (S. Jeziorski, M. Jeziorska).

MAŁOPOLSKIE: 13.–25.07.16. – 1 ♂ ad. (foto), Dobczyce, pow. myślenicki (A. i P. Stożek, M. Rey).

Aleksandretta obroźna *Psittacula krameri*

MAZOWIECKIE: 02.11.2010; 16.01. i 18.12.2011 – 1 os. (foto), Warszawa Wilanów (J. Dobrzańska i inni).

LUBELSKIE: 26.10.–01.11.2015 – 1 ♀ ad. (foto), Tomaszów Lubelski (pow.) (W. Gargoła).
OPOLSKIE: 07./08.2015–02.2017 – 1–5 os. (foto, wideo), Nysa (pow.) (M. Bobak, Ł. Szeląg).
MAŁOPOLSKIE: 07.09.16. – 1 ♂ ad. (foto), Zakopane, pow. tatrzański (R. Gratkowski).

Aneks: Obserwacje nieakceptowane – *Not accepted records*

♦ *Anser caerulescens*: 08.12.16. – 1 os., PN Ujście Warty, woj. lubuskie. ♦ *Anser erythropus*: 13.03.2011 – 1 ad. (foto), Osów, woj. lubuskie. ♦ *Somateria spectabilis*: 26.10.16. – 1 ♂ i 1 ♀ (foto), Dąbkowice, woj. zachodniopomorskie. ♦ *Melanitta americana*: 20.04.16. – 1 ♂ (foto), Kołobrzeg, woj. zachodniopomorskie. ♦ *Netta rufina*: 03.04.–01.08.2015 – 1–7 ad. (foto), gn. niepewne, Bielice, woj. opolskie; 18.06.16. – 1 para z 2 pull., Wielikąt, woj. śląskie. ♦ *Himantopus himantopus*: 26.07.16. – 1 ad. i 4 juv. (foto), gniazdowanie w miejscu obserwacji niepewne, jez. Popówko, woj. warmińsko-mazurskie. ♦ *Lymnocyptes minimus*: 29.05.2010 – 1 os. z gniazdem (foto), Bagno Ławki, woj. podlaskie. ♦ *Xenus cinereus*: 16.09.16. – 1 os., Raków, woj. świętokrzyskie. ♦ *Tringa stagnatilis*: 09.06.16. – 1 ad. (foto, fon), gn. niepewne, Okrasin, woj. podlaskie. ♦ *Stercorarius pomarinus*: 23.08.16. – 1 juv. (foto), Bałtyk 55°02.795 N, 17°01.985 E; 29.10.16. – 1 juv./imm. (wideo), Dąbkowice, woj. zachodniopomorskie. ♦ *Larus ichthyaetus*: 17.08.16. – 1 imm. (1. r. kal.; foto), Piaski, woj. pomorskie. ♦ *Larus schistisagus*: 02.12.16. – 1 imm. (2. zima; foto), Gdańsk, woj. pomorskie. ♦ *Circaetus gallicus*: 11.09.2015 – 1 juv., Wierzбно, woj. zachodniopomorskie; 19.06.16. – 1 ad. (foto), Ponik, woj. świętokrzyskie. ♦ *Hieraetus pennatus*: 07.08.16. – 1 subad. (foto), Pierzchno, woj. wielkopolskie. ♦ *Buteo buteo vulpinus*: 04.03.2013 – 1 ad. (foto), Wiślinka, woj. pomorskie. ♦ *Strix nebulosa*: 12.12.2014 – 4 os., Kuczbork-Osada, woj. mazowieckie. ♦ *Falco vespertinus*: 21.08.16. – szcztątki 1 juv. (foto), gn. bezpodstawne, Jankowice, woj. warmińsko-mazurskie. ♦ *Falco cherrug*: 23.03.16. – 1 os. (foto), Jez. Czerniakowskie, Warszawa, woj. mazowieckie; 23.07.16. – 1 juv., Ziemnica, woj. dolnośląskie; 24.07.16. – 1 os., Ispina, woj. małopolskie; 06.08.16. – 1 os., Domaszczyn, woj. dolnośląskie; 13.08.16. – 1 os. (foto), Piekło, woj. pomorskie; 04.09.16. – 1 os., Goworowice, woj. opolskie; 09.09.16. – 1 juv. (foto), Świerki, woj. pomorskie; 08.10.16. – 1 os., Czepielowice, woj. opolskie. ♦ *Falco peregrinus calidus*: 27.09.2013 – 1 juv. (foto), PN Ujście Warty, woj. lubuskie; 23.09.16. – 1 juv. (foto, wideo), rez. Stawy Przemkowskie, woj. dolnośląskie; 01.10.16. – 1 juv. (foto), 15.10.16. – 1 os. (foto), Mikoszewo, woj. pomorskie. ♦ *Lanius excubitor homeyeri*: 30.10.2015 – 1 os. (foto), Podzamcze, woj. lubelskie; 02.01.16. – 1 os. (foto), Wizna, woj. podlaskie; 10.01.16. – 1 ad. (foto), Dębogóra, woj. wielkopolskie; 18.03.16. – 1 os. (foto), Zielone Kamedulskie, woj. podlaskie; 21.–25.03.16. – 1 os. (foto), Marianówek, woj. dolnośląskie; 25.03.16. – 1 os. (foto), Dzierżonów, woj. dolnośląskie; 10.04.16. – 1 os. (foto), Szczurowa, woj. małopolskie; 11.04.16. – 1 os. (foto), Nowe Masiewo, woj. podlaskie; 30.04.16. – 1 os. (foto), Mosty, woj. świętokrzyskie; 14.05.16. – 1 os. (foto), Radolina, woj. wielkopolskie; 05.06.16. – 1 ad. i 4 juv. (foto), Okuniew, woj. mazowieckie; 15.07.16. – 1 os. (foto), Wyszonki Błonie, woj. podlaskie; 18.07.16. – 1 os. (foto), Żywocice, woj. opolskie; 03.09.16. – 1 ad. (foto), Tarnowa Łąka, woj. wielkopolskie; 10.09.16. – 1 os. (foto, wideo), Wymysłowo, woj. wielkopolskie; 26.09.16. – 1 os. (foto), Żychlewo, woj. wielkopolskie; 12.11.16. – 1 os. (foto), Ameryczka, woj. kujawsko-pomorskie; 07.12.16. – 1 os. (foto), Karkowo, woj. zachodniopomorskie. ♦ *Cyanistes cyanus*: 22.11.16. – 1 ad., Lasochów, woj. świętokrzyskie. ♦ *Iduna caligata*: 21.08.16. – 1 os. (foto), Bukowina Sycowska, woj. dolnośląskie. ♦ *Acrocephalus dumetorum*: 01.07.16. – 1 ♂ i 3 juv. (foto, fon), Warszawa Wawer, woj. mazowieckie. ♦ *Phylloscopus inornatus*: 26.09.16. – 1 os., Gdańsk Świbno, woj. pomorskie; 26.09.16. – 1 os., Piaski, woj. pomorskie; 01.10.16. – 1 os. (fono), 02.10.16. – 1 os. (fono), 03.10.16. – 1 os. (fono), 12.10.16. – 1 os. (fono), 14.10.16. – 1 ♂ (fono), 23.10.16. – 1 os. (fono), Dąbkowice, woj. zachodniopomorskie. ♦ *Phylloscopus collybita tristis*: 02.10.16. – 1 os. (fono), Łodygowice, woj. śląskie; 02.10.16. – 1 os. (foto, wideo), 09.–12.10.16. – 9 os. (foto), 14.10.16. – 1 os. (fono), 15.10.16. – 1 os. (foto), 16.10.16. – 1 os. (foto), 20.10.16. – 2 os. (foto, fon), 05.11.16.

– 1 os. (foto, wideo), Hel, woj. pomorskie; 02.10.16. – 1 os. (fono), 12.10.16. – 1 os. (foto, fono), Jastarnia, woj. pomorskie; 06.10.16. – 1 os. (fono), Mieroszyno, woj. pomorskie; 12.10.16. – 1 os. (foto), Wrocław Krzyki, woj. dolnośląskie; 13.10.16. – 1 os. (foto, fono), 14.10.16. – 1 os. (foto, fono), Krynica Morska, woj. pomorskie; 16.10.16. – 1 os. (foto, fono), Chałupy, woj. pomorskie; 16.10.16. – 2 os. (foto, wideo), Kuźnica, woj. pomorskie; 16.10.16. – 1 os. (foto), 28.10.16. – 1 os. (foto, fono), Gdańsk, woj. pomorskie; 17.10.16. – 1 os. (foto), Wrocław Pawłowice, woj. dolnośląskie; 23.10.16. – 1 os. (fono), Zb. Żywiecki, woj. śląskie; 24.10.16. – 1 os. schwytyany (foto), Jez. Witosławskie, woj. wielkopolskie; 04.11.16. – 1 os., Sulistrowiczki, woj. dolnośląskie; 10.11.16. – 1 os. (fono), Kąty Rybackie, woj. pomorskie. ♦ *Sylvia melanocephala*: 01.05.16. – 1 ♂ (fono), Myślatyn, woj. lubelskie. ♦ *Tarsiger cyanurus*: 15.08.2015 – 1 ♂ ad. (foto), Beskid Sądecki, woj. małopolskie. ♦ *Anthus richardi*: 16.–17.09.16. – 1 os. (foto), Langowo, woj. opolskie; 27.09.16. – 1 os. (fono), Krynica Morska, woj. pomorskie. ♦ *Motacilla flava feldegg*: 06.05.16. – 1 ♀ schwytyana (foto), Krynica Morska, woj. pomorskie. ♦ *Motacilla alba yarrellii*: 22.03.16. – 1 os. (foto), jez. Kusowo, woj. kujawsko-pomorskie. ♦ *Acanthis hornemanni*: 31.10.16. – 1 ♀ imm. schwytyana (foto), Siekierki, woj. pomorskie; 31.12.16. – 3 os. (foto), Hel, woj. pomorskie. ♦ *Loxia pytyopsittacus*: 16.12.16. – 1 os. (fono), Iłowo-Osada, woj. warmińsko-mazurskie.

Rewizje – Revisions

Hydroprogne caspia

11. i 14.08.1969 – 1 para z 2 juv., jez. Łebsko, woj. pomorskie (Bednorz 1971). Ponowna analiza publikacji wykazała brak dowodów na nielotność młodych ptaków, a opisane zachowanie wskazuje na rodzinę w trakcie dyspersji polegowej.

Hieraaetus pennatus

17.02.1990 – 1 os. (odm. jasna), Robczysko, pow. leszczyński (G. Lorek).

Ponowna analiza opisu wykazała, że nie wyklucza on jasnego myszołowa *Buteo buteo*, a dodatkowo opisany głos ptaka jest niezgodny z głosem zgłaszanego gatunku.

Bubo scandiacus

03.02.1993 – 1 os., Nazeleńce, pow. oświęcimski, woj. małopolskie (A. Luzarowski, Z. Krzanowski).

29.01.2000 – 1 os., Miedzyrzecze, pow. bieruńsko-lędziński, woj. śląskie (A. Luzarowski, L. Krzanowski).

Zachowanie obserwowanych ptaków i miejsca ich obserwacji są sprzeczne z etologią gatunku, w związku z czym oznaczenie gatunku w obu przypadkach uznano za niepewne.

Lanius phoenicuroides

12.–14.09.2004 – 1 imm. (foto), Charbice Dolne, pow. pabianicki, woj. łódzkie (M. Faber, S. Dąbrowski, C. Pióro).

Analiza zdjęć lepszej jakości udostępnionych Komisji wykazała, że większość widocznych cech wskazuje na jasno ubarwionego gąsiora *Lanius collurio* bądź osobnika ze strefy hybrydyzacji *L. phoenicuroides* i *L. collurio*. Oznaczenie gatunku uznano zatem za niepewne.

Summary: Rare birds recorded in Poland in 2016

This report includes 460 records from 2016, as well as 26 earlier ones, concerning 120 species and subspecies. One new species for Poland has been recorded – the Black-winged Kite *Elanus caeruleus*. Other highlights of the year were: the second records of the Demoiselle Crane *Grus virgo*, Lesser Yellowlegs *Tringa flavipes* and Siberian Stonechat *Saxicola maurus*, the third records of the Melodious Warbler *Hippolais polyglotta*, Mous-

tached Warbler *Acrocephalus melanopogon*, Sardinian Warbler *Sylvia melanocephala*, Isabelline Wheatear *Oenanthe isabellina*, Desert Wheatear *Oe. deserti*, White-winged Snowfinch *Montifringilla nivalis* and Citril Finch *Carduelis citrinella*, the fourth record the Slender-billed Gull *Chroicocephalus genei*, the fifth records of the American Wigeon *Anas americana* and Paddyfield Warbler *Acrocephalus agricola* as well as the seventh records of the Dalmatian Pelican *Pelecanus crispus* and Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus*.

Major influxes of two species occurred in the country, namely the Siberian Accentor *Prunella montanella* – 10 records and Yellow-browed Warbler *Phylloscopus inornatus* – 49 records. Noteworthy are the high numbers of the Sooty Shearwater *Ardenna grisea* (5 records), Pygmy Cormorant *Phalacrocorax pygmeus* (23), Black-winged Pratincole *Glareola nordmanni* (5), Saker *Falco cherrug* (18) and Little Bunting *Emberiza pusilla* (6). Present number of species on the Polish list is 452.

Records of each species are first presented regionally in alphabetic order of the provinces, afterwards chronologically; they contain: date, number of individuals, sex and age (if known), documentation if present (photo, phono, video, specimen, etc.), location, district, and in brackets names up to three observers, further brief comments and references in some cases. The number codes following the species name mean: the first one – number of records slash number of individuals till 2015 inclusive, the second one – number of records slash number of individuals in 2016; “ca” means approximate number of records or individuals, “n” instead of a number – unknown number of those. The report includes an appendix (Aneks) containing records not accepted, and a list of revisions, i.e. reconsidered records. The following terms and abbreviations are used: os. = individual/individuals, para/pary = pair/pairs, para lęgowa = breeding pair, para z gniazdem = pair with nest, lęg = brood, lęg mieszany = mixed brood, karmiący = feeding, gn. pewne = breeding confirmed, schwytany = caught, martwy = dead, r. kal. = calendar year, lato = summer, zima = winter.

Literatura

- Bednorz J. 1971. Mewa pospolita *Larus canus* L., mewa srebrzysta *Larus argentatus* Pont. i rybitwa wielkodzioba *Hydroprogne caspia* gnieźdzą się na polskim wybrzeżu. Not. Orn. 12: 67–71.
- Komisja Faunistyczna 2010. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2009. Orn. Pol. 51: 117–148.
- Komisja Faunistyczna 2015. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2014. Orn. Pol. 56: 99–136.
- Komisja Faunistyczna 2016. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2015. Orn. Pol. 57: 117–147.
- Stawarczyk T., Cofta T., Kajzer Z., Lontkowski J., Sikora A. 2017. Rzadkie ptaki Polski. Wyd. Studio WB. W druku.

Errata do poprzednich raportów

- Raport nr 25, s. 119, wiersz 13–14 od góry: stwierdzenie z Maruszki/Siemianówki dotyczy błotniaka stepowego *Circus macrourus*.
- Raport nr 31, s. 129, wiersz 2–3 od dołu: zamiast woj. zachodniopomorskie, Dąbkowice, pow. sławieński, powinno być woj. pomorskie, Kuźnica, pow. pucki.
- Raport nr 31, s. 130, podpis pod fot. 24: zamiast Dąbkowice, powinno być Kuźnica.
- Raport nr 32, s. 130, wiersz 23 od dołu: zamiast 25.05.15. powinno być 25.07.15.

Komisja Faunistyczna SO PTZool
Sienkiewicza 21, 50-335 Wrocław
tadeusz.stawarczyk@uwr.edu.pl